VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8204. szám | Szombat, 1971. augusztus 7. | 4 oldal, 30 bani

AZ RKP KB VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGÁNAK ÜLÉSE

1971. augusztus 6-án, Nicolae Ceaușescu elvtársnak, a Román Kommunista Párt főtitkárának elnökletével ülést tartott az RKP KB Végrehajtó Bizottsága.

Részt vettek miniszterek, valamint központi szervezetek és intézmények vezetői.

Ez alkalommal megvizsgálták a zsilvölgyi széntartalékok távlati hasznosítására vonatkozó javaslatokat. Azzal a céllal, hogy felbecsüljék a medence egész potenciáljának hasznosítási lehetőségeit, a Végrehajtó Bizottság elhatározta egy hosszú időszakra vonatkozó átfogó tanulmány kidolgozását, amely lehetőséget nyújt a medence egységes fejlesztésére.

Ugyszintén elfogadták az állami családi pótlék felemelésére és juttatási módjának javítására vonatkozó határozatot, amelyet közzétesznek a sajtóban.

A Végrehajtó Bizottság ezenkívül megvizsgálta és jóváhagyta a România Szocialistă Köztársaság polgári hajózására vonatkozó törvényerejű rendelet tervezetét; a fizikai személyek nem törvényes uton szerzett egyes javai eredetének ellenőrzésére vonatkozó törvény módosítási javaslatait; az államtitok védelméről szóló törvényerejű rendelet előirányzatainak javítására és kiegészítésére szolgáló javaslatokat és napi ügyek megoldásával kapcsolatos más javaslatokat.

Az UTA gyár fonodájában korszerű gépek járulnak hozzá a kifogástalan minőségű fonalak előállításához.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottságának és a Minisztertanácsnak HATÁROZATA

az állami családi pótlék felemeléséről és juttatási módjának javításáról

Hazánk dolgozói egyre nagyobb sikereket aratnak a Román Kommunista Párt X. kongresszusán a nemzetgazdaságfejlesztéssel kapcsolatosan kijelölt célkitűzések megvalósításában, s ez ujabb lehetőségeket teremt a nép anyagi és szellemi jólétének növelésére, ami pártunk politikájának legfőbb célja.

Évről évre jelentős alapokat forditunk az összes dolgozó kategóriák jövedelmeinek növelésére, a lakásviszonyok és az egészségvédelem javítására, a szociális-kulturális tevékenység fejlesztésére. Pártunk és államunk a nép életszinvonalának szüntelen emelését célzó általános politikájában következetesen érvényesiti a szocialista méltányosság elveit, megkülönböztetett figyelmet fordit arra, hogy mindenekelőtt a kisebb jövedelmü dolgozók anyagi helyzetén javitson.

E törekvések összességében jelentős helyet kap a gyermekes családoknak az állami gyermekpótlék formájában nyujtott támogatás. E támogatás növelése céljából a kisebb jövedelmü családok számára már 1969-től 30 lejjel emelkedett a családi pótlék gyermekenként, ha a jogosultak fizetése nem haladja meg a havi 1300 lejt. A mult ötéves terv időszakában az állami költségvetésből összesen 16,5 milliárd lejnyi alapokat forditottunk az állami családi pótlék kifizetésére.

Ugyanakkor, mint ismeretes, nemrégiben határozat született a mezőgazdasági szövetkezeti családok gyermekeinek havi segélyezéséről.

Tekintettel a nemzetgazdaság fejlesztésében elért jelentős eredményekre, valamint arra, hogy tovább kell növelni az állam által a sokgyermekes családoknak és főként a kisebb jövedelmü családoknak nyujtott anyagi támogatást,

a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának Végrehajtó Bizottsága és a Minisztertanács

elhatározza:

1. 1971. szeptember 1-én felemelik az állami családi pótlék összegét a következőképpen:

a) a városon lakó jogosultak számára a jelenlegi 100 lej pótlékot (az 1300 lej fizetést meg nem haladók számára 130 lej pótlékot) gyermekenként 180 lejig emelik, differenciáltan a fizetések szintjétől és a gyermekek számától függően:

b) a falun lakó jogosultak számára a jelenlegi 50 lej pótlékot (30 lejt azok számára, akiknek fizetése nem haladja meg az 1300 lejt) gyermekenként havi 130 lejig emelik, differenciáltan a fizetések szintjétől és a gyermekek számától függően;

c) ugyszintén 500 lejjel emelik azt a havi legmagasabb jövedelemszintet, amelytől függően a pótlékot megadják.

A jövedelmek szintjétől, a családok körében gondozott gyermekek számától és a kedvezményezettek lakóhelye szerinti (városi vagy falusi) környezettől függően differenciált uj pótlékok a következőek:

Jövedelmi (havi) felsőhatár	A gyermekek rangsora a családban					
	I		II		III és a következők	
	város	falu	város	falu	város	falu
1500 lejig	150	100	160	110	180	130
1501—2000 lejig	120	70	130	80	150	100
2001—2500 „	100	50	110	60	130	80
2501—3000 „	—	—	100	50	110	60
3001—4000 „	—	—	—	—	100	50
4000 lejtől felfelé	nem jár pótlék					

Azok a munkások és mesterek, akik valamennyi gyermekük részére jelenleg pótlékot kapnak, tekintet nélkül tarifa szerinti besorolásuk havi fizetésének összegétől, valamint egyes alkalmazotti kategóriák, akik, noha falun laknak, a városi környezetnek megfelelő összegü pótlékot kapják, továbbra is ugyanazokat a jogokat élvezik.

2. Tekintettel a 10 éves kötelező oktatás általánosítására, azt a korhatárt, amelyen belül az állami gyermekpótlékot folyósitják, kiterjesztik 14-ről 16 évig.

3. Azokon kivül, akik jelenleg állami gyermekpótlékot kapnak, 1971. szeptember 1-től kezdve ezt a jogot megadják:

a) tényleges katonák, és katonai iskolák növendékei gyermekeinek, akik besorozásukkor nem voltak alkalmazottak;

b) falun lakó IOVR nyugdijasok gyermekeinek;

c) azon személyek gyermekeinek, akik noha hozzátartoznak az állami családi pótlékban részesülő kategóriákhoz (alkalmazottak, nyugdijasok, diákok, katonák stb.), jelenleg nem részesülnek a pótlékban, mert családjuk más megadóztatható jövedelmeket is realizál.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottságának Végrehajtó Bizottsága és a Minisztertanács ajánlja, hogy a fenti intézkedéseket fogadják el azok a szövetkezeti és társadalmi szervezetek is, amelyek jelenleg a családi pótlék folyósításának az állami szervezetekkel azonos módját alkalmazzák.

★

Minthogy a pótlék összegének általános szintjét emeltek, a jogosultsági életkort 14 évről 16 évre emelték, a jogosultságot kiterjesztették az összes tényleges katonákra és IOVR-nyugdijasokra, valamint a többi intézkedés nyomán, a pótlékra jogosult gyermekek száma körülbelül 470 ezerrel növekszik a jelenleg családi pótlékban részesülő 3,1 millió gyermekhez képest. A családi pótlékra szánt alapok az 1971—1975 közötti egész időszakban összesen több mint 31 milliárd lejt tesznek ki, amiből körülbelül 9 milliárd lej a pótlék felemelésére és juttatási módjának javitására szolgáló pótalapokat teszi ki; az 1970-ben a családi pótlék folyósítására forditott 4,3 milliárd lejhez képest 1972-ben erre a célra 6,3 milliárd lejt költünk, ami több mint 45 százalékos növekedést jelent. Figyelembe kell vennünk, hogy ezenkivül szintén a gyermekes családok támogatását szolgálják a bölcsödék, óvodák és más gyermekgondozó egységek férőhelyei számának gyarapitására forditott alapok.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottságának Végrehajtó Bizottsága és a Minisztertanács kifejezi meggyőződését, hogy az egész nép nagy megelégedéssel fogadja ezeket az intézkedéseket, amelyeknek célja a dolgozók életszinvonalának emelése, és fokozott erőfeszitéseket tesz, hogy ujabb és egyre nagyobb munkasikereket érjen el a Román Kommunista Párt politikájának megvalósitásában, mely politika célja felépiteni a sokoldaluan fejlett szocialista társadalmat hazánkban.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottságának Végrehajtó Bizottsága

România Szocialista Köztársaság Minisztertanácsa

A forradalmi kombattivitás szellemében

Hazánk belpolitikai életének egyik legfontosabb eseménye a nyári hónapokban Nicolae Ceaușescu elvtársnak az ideológiai, valamint a politikai és kulturális-nevelő tevékenység terén dolgozó pártaktiva munkatanácskozásán elhangzott expozéjának és az ideológiai-politikai nevelőmunka megjavitását szolgáló akcióprogramjának közzététele volt. E dokumentumok a kommunisták, hazánk minden dolgozójának teljes egyetértésével találkoztak, s amint az azóta eltelt rövid idő is igazolja, ez az egyetértés tettekben is megnyilvánul. A sajtó, a rádió és a televizió teret nyujtott a dolgozók legszelesebb tömegeinek véleményük kifejtésére.

Ez az országot átfogó megbeszélés és vita szervezett keretekben folytatódik ebben a hónapban. Pártalapszervezeteink kommunistái közgyüléseken vitatják meg az ideológiai és politikai-nevelő tevékenység eredményeit, hiányosságait, feladatait. Az akció megkezdése óta csak néhány nap telt le, de számos alapszervezetben már sor került e nagy jelentőségü közgyülésekre. Ma még korai lenne az elemzés, hiszen a valóságnak olyan bonyolult jelenségei szerepelnek a napirenden, mint az emberi tudat és annak formálása s az alapszervezetek java része még csak a közgyülések előkészitésének stádiumánál tart.

Az első tapasztalatok igen örvendetesnek mondhatók. Az eddig megtartott közgyüléseken részt vett 648 kommunista közül 155-en szólaltak fel s csaknem félszáz javaslatot tettek. A számok itt csupán utalások, mert semmit vagy csak nagyon keveset árulnak el a leglényegesebb tényezőről, a gyülések forradalmi, kombattiv szelleméről, a párttagok felelősségérzetéről. Már most megallapithatjuk, hogy municipiumunk kommunistái alaposan, mindenre kiterjedő figyelemmel tanulmányozták a két jelentős pártdokumentumot, az alapszervezetek bürói által előterjesztett anyagokat érdemben vitatták meg. A CFR térköz-biztositási osztálya pártalapszervezetének közgyülése jól példázza az általános kombattiv, kritikai-önkritikai szellemet. A párttagok határozottan állást foglaltak az olyan negativ jelenségekkel szemben, amelyek a külföldi ipar és tudomány tulértékelésében, vagy az anyagi érdekeltség elvének egyoldalu értelmezésében nyilvánultak meg.

Értékes tanulságokkal, gyakorlati javaslatokkal zárult a Szerszámgépgyár B szerelő csoportja, illetve a vagongyári hegesztők A alapszervezetének közgyülése is, amelyeken igen sok szó esett a fiatalságról, a fiatalság nevelésében jelentkezett egyes hiányosságok kiküszöbölésének utjairól.

Hónap elején vagyunk, s mint mondottuk, ez az akció az egész augusztusi hónapot felöleli. Megkezdődött tehát a politikai-ideológiai munka megvitatása s a municipiumi pártbizottságnál már összesitik az eddig elhangzott konkrét javaslatokat, észrevételeket. Ha majd országszerte véget érnek az alapszervezetek közgyülései, a municipiumi és megyei bizottságok plenárisai, amelyek a pártdokumentumok szellemében mérik fel, hogyan tükröződnek nagyszerü gazdasági, kül- és belpolitikai eredményeink a tudat, az ideológia, a politikai-nevelőmunka sikján rendelkezésünkre áll majd az a tényanyag, amelyből kiindulva megfogalmazhatjuk a jövő célkitüzéseit.

Pártunk Központi Bizottsága, az összes javaslatokat, megállapitásokat és következtetéseket szintetizálva, megvonhatja az egész országot átfogó vita mérlegét s e szintézis alapján hozza meg határozatát.

A pártalapszervezetek közgyülései — tematikájuk rendkivüli fontossága miatt — nagy felelősséget rónak minden kommunistára. Ezek a közgyülések minden kommunista számára az elvszerüség, a pártosság, a forradalmi kombattivitás próbáját, az önvizsgálat, az épitő kritika és önkritika pillanatát jelentik, azt a rendkivül fontos momentumot, amikor számotvetünk mindazzal, amit a tudat sikján tettünk eddig, a magunk és a közösség érdekében s azzal is, amit e tevékenységi terület eredményeinek megjavitásáért a jövőben tennünk kell.

K. GY.

AZ ALKALMAZOTTAK KÖZGYÜLÉSEI

Alapos szervezéssel behozható a lemaradás

● A júliusi elemzés hatása nehezen mérhető fel ● A határozatok gyakorlatbaültetésénél több következetességre van szükség ● Elforgácsolódnak az erők ● Idejében gondoskodni kell a téli munkafrontról ● Az épitők többre is képesek

Mondjuk meg mindjárt az elején: az Arad Megyei Épitő-Szerelő Vállalat dolgozói megbizottainak közgyülésén az igazgató bizottság nem sok jót jelenthetett a félévi tevékenységről. Noha a mult évhez képest viszonylag fokozódott a munka üteme, mégis jelentős lemaradás tapasztalható minden tevékenységi területen. (Az első félévben a globális termelési tervet mindössze 76,7 százalékban teljesitették, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy az idei tervnek mindössze 36,6 százalékát valósitották meg.) A beszámolóban feltüntetett számok, adatok további felsorolása helyett egyetlen mondattal jellemezhetnénk a jelenlegi helyzetet: a lemaradás egyáránt vonatkozik minden tevékenységi területre és mindez negativ hatással volt a vállalat pénzügyi mérlegének alakulására is. Nem véletlen, hogy juliusban a megyei pártbizottság gazdasági bizottsága a helyszinen ellenőrizte és elemezte a vállalat tevékenységét, számos értékes utmutatást adott az épitkezések üteme meggyorsitásának érdekében. De — amint ez a Weiss Werner mérnök igazgató által előterjesztett beszámolóból és a felszólalásokból kiderült — a juliusi elemzés hatása nehezen mérhető fel. Nem tekinthetjük ugyanis határozott fordulatnak azt, hogy juliusban az évi tervnek mintegy 12 százalékát teljesitették az épitők, hiszen igy is keveset tettek a tavalyi adósságok törlesztéséért.

Nem először irunk arról, hogy az Arad Megyei Épitő-Szerelő Vállalatnál a legfőbb hiba az épitőtelepek szervezetlensége. De nem könnyü eldönteni: mi okozza ezt elsősorban. Várható lett volna, hogy az alkalmazottak közgyülésén — mely a vállalatvezetés legmagasabb és legdemokratikusabb fóruma — éppen ezeket a kérdéseket tisztázzák és közösen döntsenek mind az azonnali, mind pedig a távlati tennivalókról. Ez azonban csak részben sikerült és inkább a vita során, mert a beszámoló nem ölelte fel teljes mértékben, harcos-birálati szellemben a felmerülő problémákat.

A közgyülés vitájából a többi között leszürhettük azt a tényt (és talán itt keresendő a hullámzó tevékenység egyik fő oka), hogy a

SZ. J.

(Folytatása a II. oldalon)

A fogyasztók megelégedésére

Ez volt az alapgondolata annak a közgyülésnek, amelyet a napokban tartottak meg az Élelmiszeripari Cikkeket Arusitó HKSZ alkalmazottai. Ez a szándék tünt ki az előterjesztett beszámolóból, számos hozzászólásból, valamint az elfogadott intézkedési tervből is.

A beszámoló felsorakoztatta a munkaközösség első félévben elért eredményeit. A kiskereskedelmi eladási tervet a tavalyi hasonló időszakhoz viszonyitva, több mint 28 millió lejjel haladták tul. Ez azt jelenti, hogy az idén 720 tonnával több fehérkenyeret, 53 tonnával több huskészitményt, 17 tonnával több vajat, 26 tonnával több cukrot és 100 000 tojással többet adtak el, mint a mult év első felében, ami egyuttal a lakosság jobb ellátását is tükrözi. Több egységet modernizáltak és bővitették az üzlethálózatot. Igy korszerüsitették a gáji 92. számu és a Drăgășani negyedi 109. számu egységet, megnyitották az Állomás téren a 21. számu Furnica és a Mezőgazdasági Gépeket Javitó és Gyártó Vállalat közelében lévő 54. számu üzletet. Hamarosan sor kerül a grădiștei 16. számu önkiszolgáló egység átadására.

A közgyülés részvevői ugyanakkor, a birálat és az önbirálat szellemében, nyiltan feltárták azokat a hiányosságokat is, amelyek még kerékkötői a lakosság maradéktalanul jó kiszolgálásának. Ebben, és erre a felszólalók nem egyszer hivatkoztak, nagy segitséget jelentettek annak a brigádnak a tapasztalatai is, amely juliusban ellenőrizte a szervezet több egységét. Néha törések álltak be egyes élelmiszercikkekkel való folyamatos ellátásban. Ezért a kereskedelmi hivatalok és a szállitási vállalatok hibáztathatók, de ugyanakkor jogosan marasztalták el azokat az üzletfelelősöket is, akik nem ismerve eléggé egységük eladási lehetőségeit, a szükségesnél kevesebb élelmiszercikket rendeltek meg. Más felelősök viszont nem léptek fel kellő igényességgel az áruk átvételekor. Igy történt meg az, hogy az előirtnál kisebb zsirtartalmu tejet, vagy sulyban kevesebb kenyeret hoztak forgalomba. Ez ugyanakkor figyelmeztetés az Aradi Tejfeldolgozó Vállalat és a Malom- és Sütőipari Vállalat felé is. Itt tesszük szóvá azt is, hogy jó lett volna, ha a szállitó vállalatok képviselői is jelen vannak a közgyülésen. Igy ez utóbbi vállalat, valamint a Cukorgyár, a Refacerea konzervgyár képviselői tudomást szerezhettek volna, például, a kereskedelmi dolgozóknak arról a jogos kéréséről is, hogy termékeit kisebb sulyu csomagolásban szállitsák, arról, hogy a sütőipari termékeket tartalmazó ládákat néha még meg is kellene tisztitani. Különben a közgyülésen kiderült az, hogy a kereskedelmi szervezet dolgozóinak is sokkal nagyobb gondot kell forditaniok a higiéniai szabályok szigoru betartására, mind az élelmiszercikkek tárolását, mind pedig az egységek tisztántartását illetően.

M. T.

(Folytatása a II. oldalon)

A jó munka elismerése

Az elmult napokban az Angyalkuti Állami Mezőgazdasági Vállalat egész munkaközössége örömmel ünnepelte azokat a nagyszerü sikereket, melyeket a betakaritási kampányban értek el.

A vállalat vezetősége, a párt- és szakszervezeti bizottság határozata alapján julius 30-át a gépesitők napjának nyilvánitotta. Az eseményt egybekötötték a betakaritási kampány befejezésének megünneplésével, mely alkalomra meghivták a vállalat dolgozóit. Az értékelés során kitünt, hogy ebben az esztendőben a gépesitők és a többi dolgozók kimagasló sikereket értek el a munkaversenyben. Önmagáért beszél többek között az a tény, hogy a vállalat 1100 tonna buzát szállitott az államnak terven felül.

A meghitt ünnepségen a vállalat vezetősége köszönetet mondott mindazoknak, akik hozzájárultak a csaknem 4 000 hektár kalászos begyüjtéséhez, biztonságba helyezéséhez. Valamennyien elismerést érdemelnek, de külön kell szólnunk azokról, akik átlagon felüli teljesitményt nyujtottak. Ezek közé sorolható Paskóczi János, aki C12-es kombájnjával a 3. számu sági farm határában naponta 36 tonna gabonát takaritott be. Hasonló eredményeket ért el Ursu Gheorghe, a 11-es számu zabrányi farmon.

A versenyben részt vevő gépesitőknek prémiumot osztottak ki.

Tapasztalatcsere jelleget kölcsönözve az összejövetelnek, elemeztük az angyalkuti és a sági részleg tevékenységét és meghatároztuk mindazon tennivalókat, melyek biztositani hivatottak az évi tervfeladatok és a vállalások teljesitését.

Ezekben a napokban, amikor hazánk egész népe lelkesen válaszol a Nicolae Ceaușescu elvtárs expozéjában elhangzott felhivásra, vállalatunk dolgozói is, élükön a kommunistákkal, fokozzák tevékenységüket annak érdekében, hogy egyre kimagaslóbb sikereket érjünk el valamennyi területen. A zöldségtermesztő részleg jóval határidő előtt teljesitette exporttervét, a szépfalusi kosárfonó részleg terven felül nagy mennyiségü árut szállitott külföldre, a növénytermesztő farmokon, csak ugy, mint az állattenyésztésben, lankadatlanul folyik a munka.

Meggyőződésem, hogy vállalatunk az elkövetkező időszakban is az élenjárók között szerepel majd.

MOTOCEA VASILE,
az Angyalkuti ÁMV pártbizottságának titkára

TEGNAP

MEGYÉNKBEN

Tegnap számos fiatal végzett hazafias munkát a Gyermekparkban, Délelőtt például az UCECOM iskolából 50-en segédkeztek a park rendezésében, csinositásában, délután pedig a Szerszámgépgyárból és az UTA textilgyárból 50-en, illetve 40-en vettek részt a hazafias munkában.

KÜLFÖLDÖN

A TASZSZ jelenti, hogy pénteken megbeszélés folyt Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, Nyikolaj Podgornij, az SZKP KB Politbürójának tagja, a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetje Elnökségének elnöke és a Szovjetunióban üdülő Zsumzsaagijn Cedenbal, az MFNP KB első titkára, a Mongol NK Minisztertanácsának elnöke között.

Megvitatásra került nagyszámu, a két országot érdeklő politikai, gazdasági és más természetü kérdés, valamint közös érdekü nemzetközi problémák.

Módosítások a közlekedési szabályzatban

Minisztertnácsi határozattal két módositast eszközöltek az érvényben lévő közlekedési szabályzatban. Az egyik változás arra vonatkozik, hogy uniformizálják az utkereszteződéseknél nyujtandó elsőbbségadási szabályokat. Igy megszüntették a baloldali elsőbbségadás szabályát a köriranyu kereszteződéseknél, és általánositották a jobboldali elsőbbségadást az ilyen kereszteződéseknél is. Következésképpen a köriranyu kereszteződéseknél elsőbbségi joguk van a jobb oldalról jövő járműveknek a bal oldalról jövőkkel szemben. A milicia szervek intézkedéseket foganatositottak a közlekedés biztonságának erősitésére a köriranyu kereszteződéseknél és a járművezetők utbaigazitására az uj elsőbbségadási szabály alkalmazása érdekében ezeken a helyeken.

A második módositás arra vonatkozik, hogy a járművek kötelesek megállni a hivatalos gépkocsisort kisérő közlekedési milicisták jelzésére. A törvényszöveg uj megfogalmazásában rámutat: a hivatalos gépkocsisort kisérő közlekedési milicisták jelzésére a gépkocsivezetők kötelesek az ut közepét szabaddá téve megállitani járműveiket vagy minél közelebb huzni a járda széléhez, amig a kocsisor elhalad.

A fenti módositások mától, 1971. augusztus 7-től lépnek érvénybe.

Előzetes filmkockák

Jövő héten három bemutatót igér a moziválalat programja.

A **Mureşul** moziban hétfőtől szovjet ellenállási filmet — **A kockázat**-ot — mutatnak be. A második világháboru idején játszódó film Vaszilij Pascaru neves rendező alkotása. A forgatókönyvet Praszkovja Didik irta. Az ellenséges front mögött című nagysikerü novella nyoman. A Moldova filmstudió e legujabb alkotása a német fasiszta megszállás idején a front mögött kibontakozott hősies partizánharcnak, a szovjet felderitők önfeláldozó bátorságának állit maradandó emléket. A főszerepet a kitünő szovjet színésznő, Natalja Zorina alakitja, partnerei Leonard Merzin, Nyikoláj Burljajev és Vaclav Dvorzseckij. A szép felvételek Vlad Ciurea tehetségét dicsérik.

☆

Ugy látszik, az amerikai studiók megelégelték a különböző olasz, német, angol sílány western-produkciók keltette általános rosszérzést és most ujra meg akarják mutatni, hogy a „vádnyugati" film őshazája mégiscsak Amerika. **A 100 dollárt a serifnek** című film forgatókönyvét Marguerite Roberts és Charles Portis Az igazi bátorság című híres regénye alapján irták. A filmet 1969-ben Oscar-dijjal, főszereplőjét, a kiváló John Waynet pedig ugyanakkor Aranyglóbusszal tüntették ki.

A **Dacia** moziban vetitésre kerülő filmet Henry Hathaway rendezte.

☆

A **Studió** mozi „európai" westernt igér hétfőtől. **A végzetes tévedés** alkotói a keletnémet Defa studió, a szófiai, és a lengyel Polski Film—Lodz filmesei. A Konrad Petzold rendezte kalandos történet a mult század végén játszódik a vadnyugaton és a kőolajból meggazdagodni vágyó emberek és az elnyomott indiánok egyenlőtlen küzdelmét ábrázolja. A film emberi tragédiákat tár fel, de a művészi teljesitmény valahol elsikkad a történet forgatagában. Tul sokat akar mondani, s ez a hibája. Népes német, bolgár és lengyel színészgárda szerepel benne, többek között Gojko Mitics, Armin Müller-Stahl, Anekathrin Bürger, Stefan Lisewski és mások. Meg lehet nézni.

(bereczki)

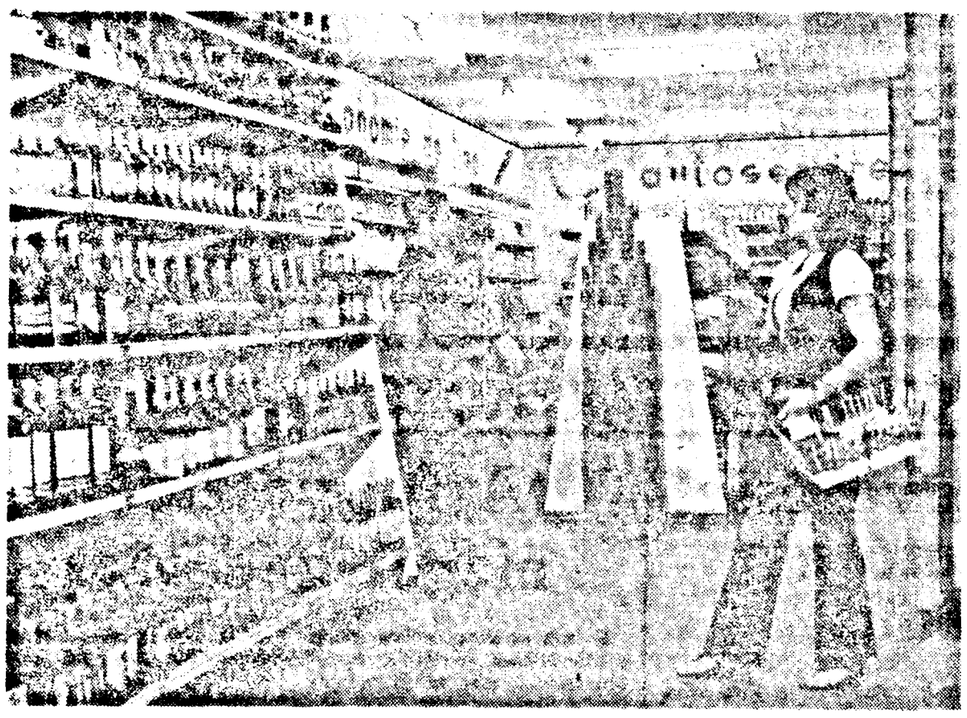

Az Állomás-téri Furnica önkiszolgáló üzlet rövid idő alatt kivivta a vásárlóközönség megelégedését.

Folytatások az első oldalról

Alapos szervezéssel behozható a lemaradás

határozatok gyakorlatba ültetésénél következetlenség tapasztalható. Az igazgató bizottság gyakran értékes döntéseket hoz s kezdetben nyomon is követi azok megvalósitását, de az első eredmények láttán felüti a fejét az indokolatlan megelégedettség, illetve, ha komolyabb akadályok merülnek fel, könnyen meghátrálnak. A második negyedév végén például sikerült viszonylag megjavitani a betonkészitő részleg (betongyár) tevékenységét. Juniusban immár az egység kapacitásának megfelelő szinten dolgozott. Juliusban viszont — miután az igazgató bizottság és az általa megbizott műszaki-mérnöki kollektiva ugy vélte, hogy ezután minden megy magától — ujra lemaradást „könyveltek el" eme fontos részlegen.

A határozatok gyakorlatba ültetésében tanusitott következetlenségért és a dolgozók javaslatai figyelembe vételének hiányáért birálták az igazgató bizottságot, többek között: Sabău Teodort, Samu Józsefet, Diaconu Constantint, Tripon Ioant, Pócsay Dezsőt és másokat. **És itt kell elmondanunk, hogy a vállalat pártbizottsága sem gyakorolta kellő mértékben politikai ellenőrző és irányitó szerepét.**

Az igazgató bizottság beszámolójából és a felszólalásokból egyaránt kitünt: számos objektum átadása hónapok óta, apró-cseprő befejező munkálatok elmaradása miatt késlekedik. Igy azután a körülbelül száz munkatelepen szétforgacsolódnak az erők, nehéz biztositani a műszaki asszisztenciát. S igy van ez a gépi berendezések felhasználása tekintetében is. Samu József elmondotta például, hogy nemrég a Romanilor uti épitőtelepről két nagy kapacitásu darut átirányitottak az Aurel Vlaicu uti telepre. Az előző munkahelyen mindent előkészitettek a folyamatos betonöntésre, de miután elvitték a darukat, le kellett állniok, pedig az uj munkatelepen még két hétre volt szükség, hogy hozzáláthassanak a betonöntéshez és addig a daruk kihasználatlanul álltak. Az ilyen és hasonló hibákkal, az egyes munkatelepek és a vállalati hivatalok közötti összhang hiányával kapcsolatban a közgyülés kötelezte a vállalat igazgató bizottságát: haladéktalanul alakitsa meg ujra a tudományos munkaszervezési osztályt és szervezze meg az egységes diszpécser szolgálatot.

A második félévre szóló műszaki-szervezési intézkedési tervben az igazgató bizottság a többi között meghatározta a téli munkafront biztositásának szükségességét. Az előkészités elemzési határidejét augusztus végében szabta meg. A dolgozók küldöttei — joggal — helytelenitették ezt. Igy született meg a közös döntés: azonnal hozzá kell látni az olyan munkálatok ütemének meggyorsitásához (elsősorban az épületek „pirosban való felhuzásához"), ahol a legnagyobb a lemaradás, illetve felül kell vizsgálni a téli betonöntéshez és egyéb munkákhoz szükséges gépi berendezéseket, meg kell oldani a fütés problémáját stb.

★

Nem célunk — és nem is a mi feladatunk — meghatározni azt, hogy a közgyülésen tárgyalt számtalan megoldandó kérdés közül melyik az elsődleges és a legfontosabb, mi az, amit az Arad Megyei Épitő-Szerelő Vállalat igazgató bizottságának, a pártbizottság irányitásával, tennie kell annak érdekében, hogy mielőbb behozzák a lemaradást, példásan teljesitsék a második félévi tervet és gondosan felkészüljenek az 1972-es évre. De határozottan állitjuk: épitőink többre is képesek. Tegyen meg tehát mindent a vállalat vezetősége azért, hogy a közgyülés termében kifüggesztett jelmondat maradéktalanul megvalósuljon. A jelmondat igy hangzott: **„Epitők! Dolgozzunk teljes határozottsággal, hogy behozhassuk a lemaradást, emeljük magasabb szintre egész munkaközösségünk szocialista öntudatát, a tervteljesitésért folyó harc sikeréért!"**

A fogyasztók megelégedésére

Mivel előfordult az, hogy egyes élelmiszercikkeket a szavatolási határidő lejárta után is forgalmaztak, a hozzászólók hangsulyozták: szükséges a minőségellenőrzés megjavitása, ennek érdekében pedig laboratórium létesitése, amely megállapithatná, hogy az elemzett élelmiszerek eladhatók-e még vagy sem?

Az igazgató bizottságnak a jövőben többet kell foglalkoznia a korszerü kiszolgálási módszerek — házhoz szállitás, félkész termékek, helyben fogyasztás stb. — bevezetésével, illetve kiterjesztésével. A hozzászólók közül többen is jogosan birálták meg a szervezet vezetőségét, név szerint Gráb Ernő igazgatót, amiért nem volt elég figyelmes az alkalmazottak javaslatai iránt. Igy a mai napig sem létesitettek a szervezeten belül egy előcsomagoló részleget, ami lényegesen megkönnyitené a kiszolgálók helyzetét és igy ezek ahelyett, hogy csomagolással foglalkoznának, tulajdonképpeni munkájukat, a vásárlók kiszolgálását végezhetnék. Igy elkerülhető volna az egyes rajonoknál fellépő torlódás. Ehhez különben hozzájárulhatna az egységeken belüli rajonálás helyesebb megszervezése is.

Sokmindenről esett még szó. Annál kevesebb viszont a kiszolgálók magatartásáról. Bár megemlitették, hogy egyes felelősök felületes kinevezése miatt bizonyos egységek árukészletében hiány mutatkozott, szinte egyáltalán nem beszéltek arról, hogy vannak olyan alkalmazottak is, akik nem elég figyelmesek a vevők iránt, akik — ellenszolgáltatás fejében — más vásárlókat, főleg ismerősöket, tulzott „figyelemben" részesitenek. Ilyen értelemben, az alkalmazottak nevelése tekintetében, fokozottabb feladatok hárulnak a pártszervezetre, a szak- és KISZ-szervezetre, de nem utolsó sorban a szervezet vezetőségére is.

Az igazgató bizottság tagjai, a szervezet adminisztrativ személyzete fel kell hagyjon azzal a gyakorlattal, hogy „az irodából irányitsa" az egységek tevékenységét. Többet kell tartózkodniok az alkalmazottak körében és főleg a távolabb fekvő külvárosi üzletekben. Csupán a tisztviselői szellem felszámolásával, a közvetlen, helyszinen végzett hatékony ellenőrzéssel és irányitással emelkedhetnek feladataik magaslatára. A közgyülésen elfogadott intézkedések maradéktalan valóra váltásával lényegesen tovább javitható a város élelmiszer ellátása, a vásárlók megelégedésére.

Tájékoztató

Szerkesztette: BALAJ KATALIN

1971
Augusztus
7
Szombat

Napkelte 5.09, naplemente 19.33 órakor. Az évből eltelt 219 nap, hátra van még 146.

- 1822. augusztus 7-én hunyt el Teleki Sámuel, a marosvásárhelyi Teleki téka megalapitója.
- 60 esztendővel ezelőtt hunyt el Gheorghe Cirțan (Badea Cirțan), aki autodidaktaként nagy érdemeket szerzett a kultura terjesztésében az erdélyi falvakban.
- 50 esztendővel ezelőtt hunyt el A. A. Blok orosz költő.

HÉTVÉGI SPOSTMŰSOR

VASÁRNAP

LABDARUGÁS

Barátságos előkészületi mérkőzés: Gloria—CFR (Gloria stadion 10 órakor).

Falusi fiatalok kupája: Sebiș, Zăbrány, Kesjenő (9 órakor).

TÁJÉKOZÓDÁSI VERSENY

Országos felnőtt bajnokság megyei szakasza (Căprița).

Teke-mérkőzés

Békésesabai teke-csapat érkezik városunkba, melynek tagjai holnap, vasárnap reggel 8 órai kezdettel, a Teba klub tekepályáján barátságos mérkőzést játszanak a Teba gyár teke-csapatának tagjaival. Érdeklődőket szivesen látnak.

FILMEK

DACIA: **A vörös sátor** (9.30, 13, 16.30, 20).

STUDIÓ: **A hatalom ára** (10, 12, 15, 17, 19, 21). Kedvező idő esetén 21 órakor a kerthelyiségben.

MUREȘUL: Slowly elefánt (10, 12, 15, 17.30, 20). Kedvező idő esetén 20.30-kor a kerthelyiségben A csendőr házasodik.

IFJUSÁGI: Rókák és egerek (10, 14, 16, 18, 20). Kedvező idő esetén 20.30 órakor a kerthelyiségben.

VICTORIA: A fehér per (11), Boldog Sándor (15, 17, 19).

PROGRESUL (Ujarad): A szent bosszuja (16, 18, 20).

SOLIDARITATEA (Gáj): Az itélet (18, 20).

CFR (Grădiște): Dr. Mabusé visszatérése (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÚSORA

LIPPA: A Santa Vittoria-i rejtély.
PECSKA: Két férfi, egy halál.
BOROSJENŐ: Graminia szerelme.
KISJENŐ: Egy virág, két kertész.
SZENTANNA: Csajkovszkij. A sárga Rolls-Royce.
NAGYLAK: Találkozás. Kastélylakók (matiné).
KÜRTÖS: Öteh a pokol számára. A föld alatt (matiné).
PANKOTA: Az apáca. Mitrea Cocoț (matiné).
VILÁGOS: Mihai Viteazul.
BOROSSEBES: B. D. akcióba lép.
KÖRÖSBÖKÉNY: A csavargó (I—II. rész).
VINGA: Kanári a viharban.

Megható búcsúzás

Az elmult hónap utolsó napján az UTA textilgyár csévéző részlege B váltásának dolgozói elbucsuztak Boldor Maria kommunistától, aki évtizedeken keresztül becsülettel végezte munkáját a gyárban.

S ime, eljött a nyugdijaztatás ideje, a bucsuzás az üzemtől, a munkatársaktól. A müszak dolgozói ajándékkal kedveskedtek, jó egészséget és további boldog életet kivántak Boldor Mariának. Megható jelenet volt ez a bucsuzás a régi munkatárstól, akinek könnybelábadt a szeme a meleg kézszoritásoktól. S mielőtt elhagyta a részleget a következőket mondotta:

— Kivánom, hogy továbbra is eredményesen dolgozzatok, kedves munkatársaim...

DOBREA PETRU levelező

Mai interiünk

Ünnepi készülődés

A Helvi Közélelmezési Trösztnél is megkezdődtek már az előkészületek a közeledő augusztus 23-i ünnepségekre. Ismeretes, hogy a trösztfeladata biztositani e kétnapos ünnepen mindazt, „mi szemszájnak ingere". Erről beszélgettünk Ivaniuc Vasileval, a termelési osztály közgazdászával.

— Az első és egyben az egyik legfontosabb lépés a szükséges árualap biztositása. Ezen a téren hogyan haladnak?

— Részletes akciótervet dolgoztunk ki s ennek megfelelően már fel is vettük a kapcsolatot főbb szállitóinkkal, meghatározva a leszállitandó áru mennyiségét is. Tájékoztatásul hadd mondjam el, hogy nem kevesebb, mint 6500 kilogramm virslit, 130 000 darab mititeit, 10 000 darab kolbászt, jelentős mennyiségü desszertet és sütőipari féleségeket, fagylaltot, pogácsát, lángost, hideg konyhai készitményeket, 450 000 üveg sört, 500 000 üveg hüsitőt, 7 tonna veknit, 51 000 darab kiflit bocsátunk a fogyasztók rendelkezésére. Az Alimentara HKSZ-től 400 kiló szebeni szalámit, 300 kiló nyárisalámit, 1360 kiló különféle tejterméket, 2,5 tonna mustárt rendeltünk.

— Bizonyára gondoltak már az eladási hálózat megszervezésére is.

— Természetesen. Állandó egységeink mellett, augusztus 23-án 65 elárusitó asztal fog működni a városban és a város környékén, pontosabban a csálai erdőben. Itt szeretném hangsulyozni, hogy idén sem állitunk fel asztalokat a Köztársaság utján, csak a Filimon Sîrbu, a Mihai Viteazul piactereken, a Cernei utcában, a ligetben, az UTA téren stb. Ugyanakkor intézkedés történt, hogy auguszus 20-ig minden egységben végezzék el a szükséges kisebb javitásokat, az általános összkép javitása érdekében.

Figyelem!

A fővárosi Vigszinház augusztus 9. és 10-re meghirdetett előadása — Jean Anouilh: Cher Antoine című szindarabjával — elmarad.

Tüzesetek

Leégett a komlósi mtsz egyik istállója, a benne tárolt, nagy mennyiségü, kévébe rakott rozzsal. A kár meghaladja a 100 000 lejt. A tüzet az istálló közvetlen közelében — s elég alacsonyan — húzódó magasfeszültségü villanyvezetek okozta. Pontosabban: az mtsz néhány tagja szekérre rakta a rozskévéket. Selejan Ioan az egyik kévét tul magasra emelte a villával, a kéve horzsárt a magasfeszültségü vezetékhez, két drót összeért és rövidzárlat történt. Az átforrósodott drót pillanatok alatt meggyujtotta a rozst. A nagy hőségben a lángnyelvek villámgyorsan terjedtek s mire a jelenlévők vedret, vizet keritettek, nemcsak a tető, de a rozs is égett.

★

Az almási Joltea Teodor sokkal szerencsésebb volt. Villám csapott a házába, de a tüznek nem volt ideje nagyobb pusztitást végezni, mert a helybeli, majd a segitségükre érkezett borossebesi és honcsi tüzoltók meggátolták ebben. Derekas munkájuk eredményeként az utolsó lángnyelvek is „vizbe fulladtak". A házat s a benne lévő javakat sikerült megmenteni, csak a tetőzetben esett nagyobb kár.

Egyre többen épitenek vagy akarnak épiteni személyi tulajdonban lévő házat. Az épitkezéshez azonban előbb engedély kell. Milyen iratok szükségesek tehát az épitkezési engedély megszerzéséhez? Először is egy tipuskérvény, amelyben az engedély kibocsátását kérik; telekkönyvi kivonat; a közjegyzőségen hitelesitett nyilatkozat arról, hogy a kérvényező nem rendelkezik más, kizárólagosan vagy megosztottan személyi tulajdonban lévő lakással (ha uj épületről van szó és nem átalakitásról vagy bővitésről); a társtulajdonos — ha van ilyen — beleegyezése; az engedély kibocsátásáért fizetett illetékről szóló elismervény, valamint a müszaki dokumentáció (amelyet a Deservirea szövetkezet vagy az IJEA vállalat készit).

Az Autóklub hirei

■ A nyári szabadságukra indulóknak az Automobil Klub kedvező elszállásolást biztosit a tengerparton augusztus 23. és szeptember 3., valamint szeptember 4. és 15. között. Az utóbbi szériában jelentős kedvezményben részesülnek az elszállásolásnál.

■ A külföldre utazóknak is előnyös feltételeket igér a klub. Elfogad még jelentkezéseket a szocialista országokba. Bulgáriába és Csehszlovákiába. Az egyéni autós kirándulásra vállalkozók számára gondoskodik a különféle szolgáltatásokról, a szükséges valuta beváltásról is.

Az Arad Municipiumi Szakszervezeti Tanács ünnepi előadást rendez a szocialista munkaversenyben az év első felében kitünt dolgozók tiszteletére. Az előadáson — amelyre ma délután 17 órai kezdettel, a Kulturpalota nagytermében kerül sor — fellépnek a Vagongyár, a Készruhagyár, a December 30 textilüzem mükedvelő együttesei.

lottó

A lottó augusztus 6-i huzásának nyerőszámai:
I. 26, 16, 2, 51, 54, 24, 55, 57, 19
II. 21, 49, 69, 45, 72, 42, 70
(A közölt számok tájékoztató jellegüek).

IDŐJÁRÁS

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, augusztus 7-én szép, meleg, de enyhén változó idő. A délután folyamán felhőátvonulások és helyi eső lehetséges villámlások kiséretében. Mérsékelt déli szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 17—20, a legmagasabb nappali hőmérséklet, pedig 29—32 fok.

Várható időjárás augusztus 8-án és 9-én: továbbra is meleg, de enyhén változó idő. Felhőátvonulások és helyi eső lehetséges villámlásokkal. A hőmérséklet az időköz elején állandósul, majd lassan csökken.

Az Aradi Szállitási Vállalat
Victoriei ut 37. szám

keres

— VULKANIZÁLÓT AZ AUTÓBUSZ RÉSZLEGRE.

Részletes tájékoztatást a személyzeti osztályon nyujtanak.

(637)

Az aradi ARTEX szövetkezet
Republicii ut 94. szám.

nyolcosztályos általános iskolát végzett fiukat toboroz augusztus 31-ig a férfiszabó mesterség munkahelyen történő elsajátitására.

A munkahelyen történő tanonckodás időtartama három év.

AZ ÉRDEKELTEK AZ ALÁBBI IRATOKAT NYUJTSÁK BE:

— kérvény
— születési bizonyitvány
— iskolai bizonyitvány
— egészségügyi lap.

Részletes tájékoztatást az Artex szövetkezet székhelyén adnak, Republicii ut 94. szám, a személyzeti-tanügyi osztályon.

(638)

TELEVIZIÓ

Szombat, augusztus 7.

16.15 Német nyelvü adás.
18.00 Ex-Terra '71.
18.40 Jó estét, lányok. Jó estét, fiuk.
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 A hét nemzetközi eseményei.
20.15 Enciklopédia.
21.15 Üldözés — folytatásos film — III. rész. A szabómühely.
22.05 Zenés szórakoztató müsor.
23.05 Hiradó. Sport.

Vasárnap, augusztus 8.

8.30 Reggeli torna.
9.00 Vasárnapi matiné gyermekeknek: Az Ex-Terra '71 országos döntője.
10.00 Falumüsor.
11.15 Beethoven-szimfóniák: a IX. szimfónia III. és IV. része.
12.00 A haza vártáján.
12.30 Közkivánatra: Részletek Strauss Denevér cimü operettjéből.
13.00 Magyar nyelvü adás: Bányásznap Mikó Ervin heti jegyzete; Képes hiradó; Bányászkórusok és fuvószenekarok müsoraiból; Zsilvölgyi riport; Zeitz Gabriella énekel; Beszélgetés Jancsó Elemér akadémikus professzorral; Gyermekmüsor.
14.30 Vasárnapi magazin. Sport: Nemzetközi tornaverseny — képmagnó felvétel Szófiából; Ökölvivás: Lengyelország—USA — képmagnófelvétel Varsóból.
16.45 Innen-onnan.
18.10 Óriások földje — folytatásos film.
19.00 Folklórmüsor (Vaslui).
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.10 Az Olt sorsa — a hét riportja.
20.20 Rajzfilm.
20.30 Zenés-szórakoztató müsor.
22.30 Hiradó.
22.40 Sport.

Hétfő, augusztus 9.

18.00 Népzene.
18.15 Szinházi hirek.
18.45 Gazdasági szemle.
19.15 Hirdetés.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.10 A román társadalmi fejlődés dinamizmusa: Arányok és minőség a termelőerők strukturájában.
20.30 Hazafias versek és dalok.
20.50 Vörös és fekete (IV. rész).
21.25 Névtelen csillag — könnyüzene.
22.30 A szocialista országokból: Magdeburg, az NDK gépipari központja.
22.45 Hiradó.

Kedd, augusztus 10.

18.00 Irodalmi élet.
18.15 Pionirmüsor.
18.45 Népzene.
19.00 Jogi tanácsadó.
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.15 A tv szinházi estje. Vasile Alecsandri: Iașii în carnaval.
21.45 Emberek és tettek.
21.55 Részletek a Brăila — 1971 könnyüzene-versenyről és fesztiválról.
22.20 Hiradó.
22.35 Atlétikai Európa-bajnokság — Helsinki.

Szerda, augusztus 11.

17.35 Atlétikai Európa-bajnokság — Helsinki.
19.00 Florica Ungur népdalokat énekel.
19.10 Pronoexpressz-huzás.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.10 Dokumentumfilm a kohóiparról.
20.30 Halhatatlan keringő — a tv filmarchivumából.
22.10 A világ körül — közép-afrikai riportfilm.
22.30 Zenés-szórakoztató müsor.
22.50 Hiradó.

Csütörtök, augusztus 12.

16.55 Az Atlétikai Európa-bajnokság — Helsinki.
17.30 Magyar nyelvü adás: csütörtöki jegyzet; Hiradó; A hét kis riportja: Könya Dénes bajos énekel; Nagyzerindi (Arad megye) gazdák; Székely László fiatal zongoramüvész.
18.30 Autósoknak.
18.50 Mezőgazdasági hirek.
19.10 Orvosi tanácsadó.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.10 Népi táncok.
20.25 Humor.
21.00 A hét előadóművésze.
21.15 Nemzetközi szemle.
22.00 Hiradó.
22.15 Az Atlétikai Európa-bajnokság — Helsinki.

Péntek, augusztus 13.

16.35 Az Atlétikai Európa-bajnokság — Helsinki.
18.05 Otthonunk.
18.50 Gyermekvilág.
19.10 Lottó-huzás.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 Eugen Mandric belpolitikai összefoglalója.
20.15 A Madrigál-kórus hazafias dalokat ad elő.
20.25 Tudományos kilátó.
20.45 Giurgiu tegnap és ma, riport.
21.05 A rejtjel titka — román film.
22.25 A Bouglione francia cirkusz művészeinek müsora.
22.55 Hiradó.

Szombat, augusztus 14.

16.15 Német nyelvü adás.
18.00 Jó estét, lányok! Jó estét, fiuk!
18.30 Atlétikai Európa-bajnokság — Helsinki.
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 Nemzetközi szemle.
20.15 Enciklopédia.
21.15 Üldözés (IV.) — folytatásos film.
22.20 Zenés-szórakoztató müsor.
23.15 Hiradó.

Ismerjük meg a természet gyógyszertárát

Ahol növényi élet van, mindenütt terem gyógynövény is. Az a tény, hogy anyagi és ipari befektetés nélkül is szolgáltatnak kész gyógyszereket, még jobban emeli népgazdasági értéküket.

Sokan, mint szakembernek, nekem szegezik a kérdést, minek van jobb hatása, a gyógynövényeknek vagy a gyógyszereknek? A kérdés feltevése teljesen elhibázott és tájékozatlanságra vall. A gyógyszereknek különbözőek az elkészítési és megjelenési formái. Vannak tabletták, injekciók, szirupok, gyógyteák stb. Mindegyiknek megvan a maga sajátossága, alkalmazási területe. Egyiket sem lehet a másik fölé helyezni. Közös tulajdonságuk, hogy kizárólag szakemberek kezében fegyverek a betegségek leküzdésére. Mind a vegyi uton előállított gyógyszerek, mind pedig a növényekből előállítottak (teák) közt vannak erős és gyengébb hatású szerek. Egy antinevralgic bevétele miatt nem fogunk okvetlenül orvoshoz folyamodni. Ugyszintén hársfatea megivása esetén sem. Vannak viszont olyan kémiai és növényi gyógyszerek, melyek pontos adagolás hiányában mérgek. Óva intjük a közönséget az öngyógyitástól és a kuruzslástól, mert hangsulyozni kívánjuk: minden nemü gyógyitás az orvos feladata és orvosi munkát egyetlen szakkönyv sem tud pótolni. Minden orvosságot csak a pontos diagnózis ismeretében, orvos, esetleg gyógyszerész javaslatára szabad szedni. Kivételt képeznek azok a növények, amelyeket élvezeti cikk gyanánt használunk. Gyógynövény elnevezésüket ezek a növények is méltán megérdemlik, hiszen kellemes izük mellett igen hasznos gyógyhatásuk is van. Ki ne ismerné pl. a kamilla, a hárs, a bodza nyugtató, gyulladáscsökkentő, fertőtlenitő hatását, vagy a rózsabogyó magas C vitamin tartalmát?

Országunk minden nagyobb városában — igy Aradon is a Cernei utca 3 szám alatt — jól felszerelt gyógynövényszaküzlet van, ahol a különböző teák mellé megadják a szükséges utmutatásokat is, alkalmazásukat illetően.

ROSSI KANDID
gyógyszerész

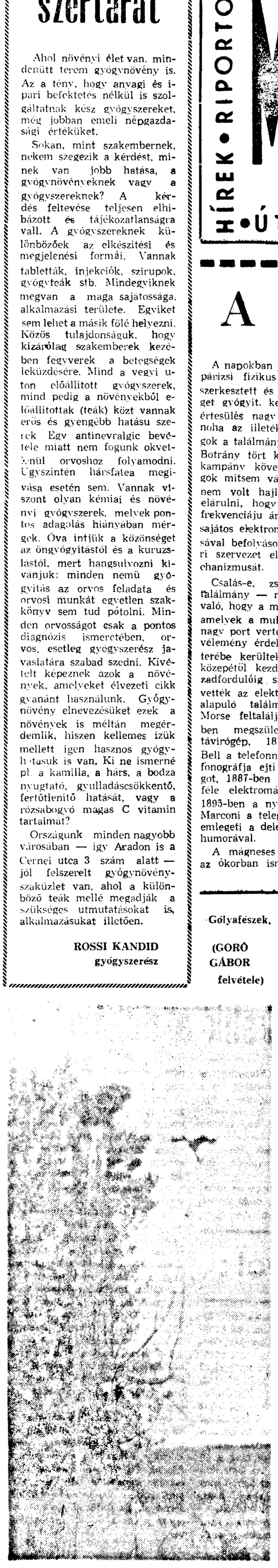

Gólyafészek. (GORÓ GÁBOR felvétele)

TUDÓSÍTÁSOK • PILLANATKÉPEK • BESZÁMOLÓK • FOTÓRIPORTOK • JEGYZETEK • HÍREK • ÚTLEÍRÁSOK • HUMOR

VL Magazin

MI A HOLOGRÁFIA?

Cikkünkben az utóbbi évtizedek egy igen jelentős tudományos felfedezését szeretnénk bemutatni az olvasóknak. A holográfia uj fejezete a modern optikának; a fény elektromágneses terének rögzitésével és reprodukálásával foglakozik és ma még belátthatatlan fejlődési és alkalmazási lehetőségei vannak.

Száznegyvenöt évvel ezelőtt I. N. Niépce elkészíti az első halványy, elmosódott fényképet, hogy aztán az ő módszerét kifejlesztve J. M. Daguerre lerakja a fényképészet szilárd alapjait. Azután sebes iramu fejlődésnek indul a fotográfia, mint a mult századbeli technikai forradalom annyi más találmánya. Egyre jobb minőségü felvevő- és nagyitógépek jelennek meg, egyre tökéletesebb felvételek kerülnek ki a sötétkamrákból. A szakemberek azonban mégsem elégedettek a legsikerültebb szines felvételekkel sem, többet akarnak. Hosszu évekig törik a fejüket, hogyan is lehetne a sima, fényérzékeny lemezre olyan jeleket másolni, amelyek ne csak a sikban, hanem a térben adják vissza a lefényképezett tárgyat.

London egyik laboratóriumában egy magyar származásu fizikus, **Gábor Dénes,** az elektronmikroszkópok tökéletesitésén dolgozik, amikor (1948-ban) érdekes ötlete támad. Ha a tárgyról szerzett információkat kis hullámhosszu fénysugárral juttatja a fényképező lemezre, majd ezután nagy hullámhosszu fénysugárral világitja azt meg, a rögzitett jelek annyival nagyobbaknak kell hogy látsszanak, amennyivel nagyobb az utóbbi fénysugár hullámhossza. Tehát, ha a tárgyról szerzett összes információkat valamilyen módon rögziteni tudjuk a fényérzékeny lemezre, megfelelő fénysugárral való megvilágitás hatására reprodukálható a tárgy teljes képe. Lényegében a tárgy körül levő elektromágneses tér felfogásáról és annak visszaadásáról van szó. Ez csak ugy valósitható meg, ha sikerül a tárgyról érkező fényhullám amplitudóját és fázisát rögziteni. De fizikailag csak az ugynevezett koherens (állandó fázisu) fény fázisa rögzithető. Dénes Gábor, kisérletei során természetes fényforrást használt. (A természetes fény sok, különböző fázisu fényhullám egymásra tevődéséből jön létre, tehát nem koherens.)

Több mint tiz év telik el, mig elkészülnek az első három dimenziós fényképekhez vezető hologrammok. Ezt a lézerek feltalálása (1960) teszi lehetővé. (A lézerek koherens fényt kibocsájtó fényforrások.) Leith és Upatnieks eleveniti fel és alkalmazza először a gyakorlatban Gábor Dénes elképzelését. S nem kis sikerrel. Ezután, a lézerek tökéletesitésével párhuzamosan, jelentős eredményeket érnek el a fizikusok a holográfia terén.

A „térfénykép" mellett számos más érdekes és hasznos alkalmazása van (és lehet még) a holográfianak. Igy például szép eredmények mutathatók fel máris a mikroszkópia területén. Az elektronikus számitógépekben az információk feldolgozása és rögzitése is történhet holográfikus módszerrel. Igy, egyszerü uton sokkal több adat dolgozható fel, mint más eljárással. Egy négyzetcentiméternyi területen több kötetet (!) kitevő adathalmaz sürithető össze. Elképzelhető aztán a három dimenziós képet adó televizió megalkotása. Ehhez azonban olyan lézerek szükségesek, amelyek segitségével az egész felvételre szánt teret be lehet szórni koherens fénnyel. A ma ismert lézerek sugarainak átmérője csak centimeterekben mérhető. De a rakétasebességgel fejlődő tudomány nem ismer határokat. Lehet, hogy pár éven belül elkészül a televizionak ez a tökéletesitett változata is.

JUHÁSZ BÉLA

Teljes hold-fogyatkozás

A nap- és holdfogyatkozások — érthető módon — már a legrégebbi időkben is felkeltették az emberek érdeklődését, akik koruk ismereteinek szinvonalán igyekeztek magyarázatot találni e rendkivüli jelenségekre. Az ókori tudománytalan, misztikus szemlélet letüntével, a csillagászat fejlődése nyomán lehetővé vált a fogyatkozások keletkezésének szilárd tudományos alapokon álló magyarázata.

Mint ismeretes, a Hold olyan pályán kering bolygónk körül, melynek hajlásszöge mindössze két fokkal tér el a Föld pályasikjától, az ekliptikától. Ennek következtében évente többször (pontosan legalább kétszer és legfeljebb hétszer) előáll az a helyzet, hogy a három égitest egy vonalba kerül. Ha a Hold van a Nap és a Föld között, napfogyatkozásról beszélünk, ha viszont a Föld kerül a Nap és természetes kisérőnk közé holdfogyatkozás áll elő. Napfogyatkozásnál tehát a Hold (ujhold) elfedi a földi szemlélő elől a Napot (vagy annak egy részét), holdfogyatkozásnál (mindig holdtöltekor) viszont kisérőnk „belemerül" a Föld árnyékkupjába. Ez a magyarázata annak, hogy mig a holdfogyatkozások az egész Földön láthatók (ezek az igazi „fogyatkozások"), addig a napfogyatkozások (tulajdonképpen „födések") csak a Föld egy bizonyos részén észlelhetők, amelyen a Hold által vetett árnyék áthalad.

Augusztus 6-án este teljes holdfogyatkozásban gyönyörködhettek a természetkedvelők. A fogyatkozás maximuma 21.44 órakor volt.

Külön érdekesség, hogy ez alkalommal a Föld felé haladó Apollo-15 legénységének alkalma volt a légkör határán tulról felvételeket készíteni az érdekes jelenségről.

(Ny)

Pillanatkép az aradi strandról. (CANCIU MARCEL felvétele)

A csodálatos mágnesség

A napokban jött a hir, hogy egy párizsi fizikus orvosi készüléket szerkesztett és számtalan betegséget gyógyit, kezdve a rákkal. Az értesülés nagy szenzációt keltett, noha az illetékes francia hatóságok a találmányt nem fogadták el. Botrány tört ki, éleshangu sajtókampány következett, de a dolgok mitsem változtak. A feltaláló nem volt hajlandó csak annyit elárulni, hogy készüléke nagyfrekvenciáju árammal müködik és sajátos elektromágneses kisugárzásával befolyásolni képes az emberi szervezet elemi részeinek mechanizmusát.

Csalás-e, zseniális alkotás-e a találmány — nem tudni. Tény és való, hogy a mágnesség jelenségei, amelyek a mult század végén oly nagy port vertek fel, ismét a közvélemény érdeklődésének homlokterébe kerültek. A mult század közepétől kezdve egészen a századfordulóig szinte egymást követték az elektromágnesség elvein alapuló találmányok. 1837-ben Morse feltalálja a távirót, 1855-ben megszületik a Hughes-féle távirógép, 1876-ban jelentkezik Bell a telefonnal, 1877-ben Edison fonográfja ejti bámulatba a világot, 1887-ben felfedezik a Hertz-féle elektromágneses hullámokat, 1895-ben a nyilvánosság elé lép Marconi a telegráffal. Caragiale is emlegeti a delejezést a maga izes humorával.

A mágneses jelenségeket már az ókorban ismerték; 1000 körül a kinaiak és a vikingek iránytüvel hajóztak. A századok folyamán olyan jeles tudósok foglalkoztak a mágnességgel, mint Hartmann, Norman, Halley, Wilcke, Coulomb, Humboldt, Gauss, Curie, Langevin. 1913-ban St. Procopiu román fizikus számításokkal kimutatja az elektron mágneses momentumát. Az anyag mágneses tulajdonságainak tanulmányozása értékes adatokkal szolgál a kémiai kötésekről és a molekulaszerkezetről, a vegyületek különböző folyamatairól és tipusairól. A továbbiakban a mágnességet széleskörüen alkalmazzák az elektrotechnikában, a rádiótechnikában, az elektronikában, az automatikában, a geológiában stb.

E rövid történelmi áttekintés után keressük fel a bukaresti Állami Találmányi és Védjegy Hivatalt. Nemrégiben regisztrálták találmányként dr. Vasile Robescu fővárosi fizikus „elektromágneses gyógykezelő készülékét". A készüléket a bukaresti Balneológiai Intézetben szerkesztették meg. Lényege, hogy mágneses erőteret hoz létre, alkalmas reumás megbetegedések, érgyulladás, idegbántalmak, májbetegségek, traumák, szklerózisok, prosztata bántalmak gyógyitására. Az orvosok megállapitották, hogy a „mágneses fürdő" elömozditja a szervezet általános egyensulyának helyrehozását, a fiziológiai folyamatok normalizálódását, elősegiti a vérkeringést.

A találmany hallatlan érdeklődést keltett az orvosvilágban. Különböző klinikák és kórházak munkatársai több mint 30 tudományos értekezésben irták le a készülék gyógyitó hatását. Valaki a biológiában is megpróbálkozott vele. Mint kitünt, a burgonya mágneses térben harmadannyi idő alatt jarovizálódik, mint egyébként. A kutatások folytatódnak.

Dr. Vasile Robescu találmányának külföldön is hire ment. Szabadalmazták számos országban, közöttük Franciaországban is. Megkezdődött a szériagyártás. A legtöbb hazai kórházban már van Robescu-féle készülék.

GH. BRĂTESCU

Egy találmány nyomában

AFORIZMÁK (7)

VIZSZINTES: **1. Diderot (1713-1784), a Felvilágosodás hires enciklopédistája mondotta: „Amit sohasem vontak kétségbe,..."** 17. Sok mindent lehet szállitani benne. 18. A malájok ágyékkendője. **19.** Rágcsáló. (ék. csere) 20. Sem itt, sem máshol. 22. Versenyen a távolság köztem, és az utánam jövők között. 23. Északi állam neve, a saját nyelven. 25. Tul sokszor hallott (dolog). 26. Inditék. 28. Útőér. 30. Érző szál a testben. 31. Sir. 32 Szoritóeszköz. 34. Iparváros az NSZK-ban, a Krupp-müvek székhelye. 36. Vércsatornája. 37. Versenybiró teszi. 39. Néhol hazánkban is megtalálható délszaki fa — románul. **42. Étienne Rey (sz. 1879) francia iró mondása: „Vannak lelkek, ...".** 47. Ilyen ház is van. 48. Halpete. 49. Fél makaróni. 50. Ötszázötven, római számmal. 51. Miután az esemény megtörtént. 52. Város, Moszkvától délre. 53. Nagy épület. 55. Csupán azért. 56. Az afrikai négerek tanácskozása, tárgyalás. **58.** Örmények hegye. 60. Bátorság vége. 61. Lapos. 62. A szarvasmarhával rokon, vadon élő, otromba testü állat (ék. felesleg). **64. Azonos betük. 65.** Szürke szinü nehéz fém. 67. Félkarral! 69. Erőszakosan eltulajdonit valamit. 71. Velencei államfő cime volt. 72. Az ókorban „ezen" mérték az idő mulását. 75. Dusgazdag ókori király. 77. L. K. **78. Kettőzve:** cérnára kötött karikákkal üzött játék. 80. Irónak van. 82. Ezt tette, ha szerencsés volt. 83. Téli sport. **84. Kisfaludy Károly (1788- 1830) magyar iró aforizmája: „Rossz vendég az indulat, mert...".**

FÜGGŐLEGES: 1. Szálhuzásos kézimunka. 2. Rendkivül nagy szellem, tehetség. 3. Éjszaka — németül. fon. 4. Sikolt összefüggő betüi. 5. Kettősbetü. 6. Hiszen, faluhelyen. 7. Göngyöleg. 8. „Erre" kap, ha felgyógyul. 9. Szedj szét valamit. 10. „Ilyen" mester volt régen a szakács. 11. Z. G. 12. Folyó a Szovjetunióban. 13. Forditott tőszámnév. 14. Ma előtt — románul. 15. Háromágu szigony, ókori istenábrázolásokon. 16. Nevelős monda. 21. Összecsukható, nyeles szemüveg. 23. Frank... amerikai filmszinész. 24. Sok szólószem együtt. 27. Bizonytalan helyzetü. 29. ...-hártya. 32. Lengyel, régiesen. 33 Százmillió. 35. Férfiénekest. nevelővel. 37. Ötszög, görögül. 38. Hazai folyó, — románul, fon. 40. Női hosszu kendő. 41. Idegen női név.42. Kistermetü (ék. felesleges). 43. Sulyt mér. 44. Csattanás, dörrenés — franciául, fon. 45. Merész hőstett, nyaktörő vállalkozás.**46. Forditott nevelő. 52. Fed és lángol, két szó.** 53. Kisérelj meg valamit. 54. Folyó Olaszországban, Pisa közelében ömlik a Ligur-tengerbe. 56. Indiának és óceániai bennszülöttek fatörzsből kivájt evezős csónakja. **57. Árul. 59. Európai állam (ék. f.). 63.** Kettéosztott ázsiai állam. **66.** Harapta, régiesen. **68.** Nem fiu. **70. Szinárnyalat. 71. D. S. 73.** Ügyvéd ügye. 74. Nyujtó fele. **76. Utah. betühiánnyal. 79.** O.A. 81. Helytelenitő felkiáltás. **83. Kettősbetü.**

Megoldás

Az Aforizmák (6) megfejtése: Vizszintes 1: ...barátságot és gyengiti a szerelmet; 44. ...de nem fiatalodunk; 80: ...a forradalom ábécéje.

☆

A **július 23-i** lapszámunkban közölt **Aforizmák (6)** helyes megfejtőinek névsora: Antalffy Katalin, Álda Anna-Mária, Áron Lili, Balogh Zoltán, Ciocan Annamária, Czunya Cornelia, Drăgan Ilona, Engel Otilia, Farkas Magdolna, Györkös Lajos, Jantó Margit, Láng István, Marton Erzsébet, Markó Henrietta, Márton Mária, Melik Rozália, Mészáros Béla, Miklós Antal, Méhész Jenő, Mutnyánszky Józsefné, Óri Erzsébet, Pataki István, Prohászka István, Pálinkás Margit, Rónai Rozália, Stern Mária, Szatmári Lujza, Toduța Irén (Arad), Gagyi-Pálfy Teréz (Kisiratos), Hajas Ferenc (Nagypereg), Dunay Ferenc (Iratos), Csepella János (Pécska).

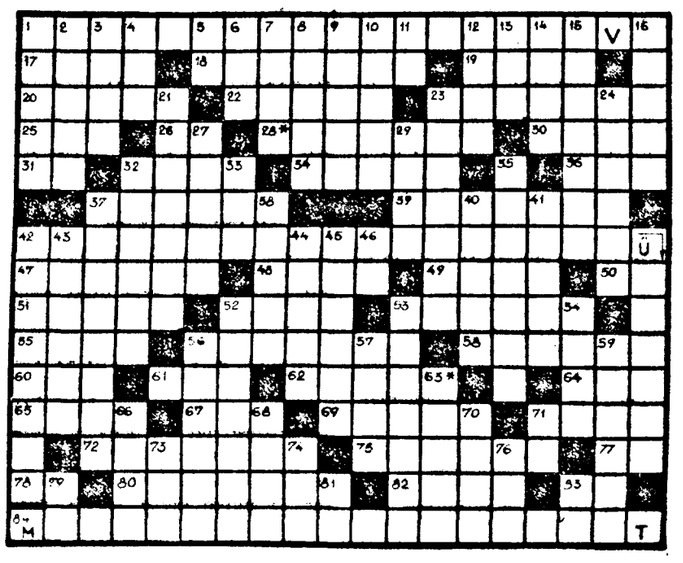

NEHÉZ A TÖRTÉNELEM!

■ Lincoln Ábrahám egy sajátkezüleg épitett fakunyhóban született.

■ A régi Egyiptomban nagyon nehezen lehetett a császárságig eljutni. Először a fáraói cimet kellett elnyerni.

■ A matriarchátus idején a gyermekeket csak az anyák szülték.

■ A tábornok két sebet kapott. Az egyiket a lábán, a másikat Waterloonál.

■ Empedocles filozófus ugy lett öngyilkos, hogy az Etna kráterébe vetette magát. Igy találta fel a hamvasztást.

■ A rómaiak háborukban élték le életük nagy részét, amint ezt az akkori filmekben is láthatjuk.

CSENDÉLET

„Aztán vigyazzatok magatokra" — mondta a feleségem és elment vizsgázni. Ennek már egy hete mult és mi — a fiam és én — nagyon vigyáztunk. Már első nap teleettük magunkat körtével és tejet ittunk rá.

A következő két nap csendes diétával telt el. Ültünk a konyhában, rá-rápislogtunk a szakácskönyvre, mesét olvastunk, és elterveztük, mit fogunk főzni, ha majd ehetünk is. Közben takaritottunk. Csudafehérre mostuk a vizvezeték-kagylót, aztán ráejtettünk egy sulyzót (ugyanis a fiam mindenek ellenére vigyázott a kondijára). Összeszedtük a kagyló földi maradványait, vettünk egy ujat (természetesen ezt már vasból), felszereltük, aztán megittuk a teánkat és a másnapra gondoltunk... ami el is jött és főzhettünk krumplilevest. Nem tudom, mások hogy vannak ezzel, de az én idegeimet mindig kikészíti a krumplihámozás. Hogyne, amikor a burgonyának sokkal több a haja, mint a bele. Mégis sikerült két kilóból egy egész kilót megmenteni. (És még van, aki azt állitja, hogy a nyári krumpli haja vékony). Remek levest főztünk. Igaz, hogy utána dekaszámra ettük a sót, de azt féltem betenni a levesbe, nehogy szétfőjön. Aztán ujból takaritottunk. A kisszönyeget ráráztuk a nagyra és betakartuk az egészet egy fóliával. Az ablakkal egy csöpp baj történt. Nem nagy, mert a rámа megmaradt és az üveges jol dolgozott, de nem ártana valamit csinálni ezekkel a modern tisztitó szerekkel. Miután bekentem pasztával az üveget — az utasitás szerint — száradni hagytam. Aztán gyöngéden dörgöltem. Minden figyelmet erre forditottam és csak a szomszéd figyelmeztetése ébresztett rá: üveg már nincs és csupa vér a kezem. Na és?! Az üvegesnek is kell adni munkát!

Hogy mi vitt rá a paszulyfőzésre, fogalmam sincs. Talán egy középkori kódex, mely szerint egy bizonyos „János olajban főzete". Igaz, hogy ez a régi nyelvben ugy értendő, hogy Jánost olajban főzték meg, de ennek semmi köze a zöldpaszulyhoz (mellesleg az eladónak nem ártott volna egy kis olaj). A paszulyt kuktában főztem. Feltettem napkeltekor és napnyugtakor tejbegrizt ebédeltünk. (A paszuly még mindig fő.) A tegnap mostam. A tiz ujjamból a két kicsike ép maradt, a többi pólyában nyugszik. Különben minden változatlan. Csak a csirkét ette meg egy pocok, a kávéfőző felrobbant, a függöny kilyukadt és a menynyezetet most értékeli a biztositó. A fiam és én egészségesek vagyunk. Tejet nem eszünk már körtével, de felvevő ruhánk nem igen maradt, mert nincs rajta az utasitáson, mennyi mosószert kell tenni három liter vizhez. Most már csak a feleségemet várjuk, aki ha végignéz a lakás maradványain, biztosan megnyugszik, mert magunkra vigyáztunk.

PÁVAI GYULA

NEMZETKÖZI ÉLET

A VDP KB titkárságának emlékirata

A VNA hirügynökség közlése szerint a Vietnami Dolgozók Pártja Központi Bizottságának titkársága emlékiratot tett közzé az augusztus 19-i vietnami forradalom 26. évfordulója és szeptember 2 — a nemzeti ünnep alkalmából. Olyan pillanatokban ünnepeljük meg ezeket az évfordulókat, amikor forradalmunk nagy győzelmeket ér el — mutat rá az emlékirat. Váll váll mellett harcolva Laosz és Kambodzsa testvéri népeivel és hadseregeivel, a vietnami nép és a fegyveres erők mindkét övezetben rendkivül jelentős stratégiai győzelmeket vivtak ki, nagymértékben meghiusitva az amerikai imperializmus „vietnamizálási" politikáját, olyan uj helyzetet teremtve, amely mindinkább a vietnami népnek kedvez, s ugyanakkor mind előnytelenebb az ellenség számára.

A vietnami nép, valamint a laoszi és a kambodzsai népek nagy győzelmei, az a körülmény, hogy az amerikai nép és az egész világ népei fokozzák küzdelmüket az USA indokinai agressziv háborujának beszüntetéséért, rendkivül kritikus helyzetbe hozza az amerikai imperializmust. Az amerikai kormány azonban makacsul folytatja a háboru „vietnamizálását" célzó politikáját, a háboru meghosszabbitására, s ennek révén katonai győzelemre törekszik, hogy azt érvként használja fel a tárgyalásokon, s rákényszeritse az amerikai neokolonializmust Dél-Vietnamra.

Ilyen körülmények között — hangzik az emlékirat — az augusztusi forradalom és a nemzeti ünnep évfordulóinak a harci és a termelési győzelmek fokozását kell jelenteniük; az egész pártnak és népnek, az egész hadseregnek még nagyobb lendülettel kell fokoznia ellenállását az USA agressziójával szemben és a nemzet megmentéséért, meg kell gyorsitania a szocialista épitést a párt határozatainak valóra váltásáért.

Befejezésül az emlékirat hangsulyozza, hogy fokozni kell a párttagok, a káderek, a katonák, az egész nép ideológiai nevelését annak érdekében, hogy növekedjék az ország gazdasági potenciálja, védelmi képessége, s a nép minden erejéből támogassa a párt független és szuverén irányvonalát, hogy a vietnami nép maga döntsön sorsáról.

A tőke világából

A New York-i tőzsdén csütörtökön az év legalacsonyabb szintjére estek a különböző ipari részvények mutatói. Az utóbbi hetekben mind alacsonyabbak a tőzsdei árfolyamok, ami rendkivül aggasztja az amerikai üzletembereket, s egyre többen kételkednek a gazdasági helyzet normalizálásának lehetőségében.

★

A kolumbiai Barrancabermejaban a kőolajmunkások elfoglalták a berendezéseket tiltakozásul amiatt, hogy a hatóságok megtorló intézkedéseket hoztak a szakszervezeti vezetők ellen. A hatóságok több katonai alakulatot mozgositottak, hogy rábirják a munkásokat a kitermelés folytatására.

★

Hatodik hete sztrájkol 17 000 amerikai kikötőmunkás. A sztrájk miatt az Egyesült Államok 45 nyugati kikötőjében teljesen megbénult a forgalom. A rakpartok mellett 145 óceánjáró vesztegel. Csupán a San Francisco-i kikötőben 46 hajó vár ki-, illetve berakásra.

A sztrájkoló kikötőmunkások életkörülményeik javitását, szilárd garanciát a szabadságolások ellen, valamint minimálisan ötnapos munkahetet követelnek. A munkáltatók ugyanis a gépesités miatt öt nap helyett csak heti négy napon át akarják foglalkoztatni a munkásokat, természetesen a bérek megfelelő leszállitásával. A dokkmunkások véleménye szerint az intézkedés fél munkanélküliséget jelentene.

Addig nem vesszük fel a munkát, amig a munkáltatók ki nem elégitik a dolgozók összes követeléseit — jelentette be a dokkmunkás szakszervezet vezetősége.

★

A brazíliai kormány elrendelte a nemzeti pénznem 2,8 százalékkal való devalválását. Év eleje óta a cruzeirot ötször devalválták, összesen 9,14 százalékkal.

Közel-Kelet

Arab részről folytatódik a közvetítés Jordánia és a palesztinai ellenállás között

Arab részről folytatjuk a közvetitést Jordánia és a palesztinai ellenállás között — mondotta Szulejman Frangieh libanoni államfő egy beiruti szakszervezeti összejövetelen. Rámutatott, hogy Libanon, amelynek jószolgálatait több arab fővárosból kérték, szivesen tett eleget ennek a kérésnek.

Hasonló nyilatkozatot tett Omar Szakkaf szaud-arabiai külügyminiszter, aki csütörtök este Damaszkuszból jövet Beirutba érkezett. Amint megérkezésekor a libanoni hirügynökség tudósitójának kijelentette, a jordániai-palesztinai válság ügyében vállalt missziója három héten belül véget ér, s az eredményt ezt követően teszik közzé. Arra a kérdésre, hogy a közvetités az Egyesült Arab Köztársasággal egyetértésben folyik-e, a külügyminiszter hangoztatta: „Az összes arab államokkal egyetértésben folytatjuk közvetitési erőfeszitéseinket".

A sziriai fővárosban Omar Szakkaf felkereste Hafez Asszad tábornokot, a sziriai állam elnökét, akinek átnyujtotta Fejszál király üzenetét a jordániai-palesztinai kapcsolatokról, és megbeszélést folytatott a Szíria területén tartózkodó palesztinai vezetőkkel is.

Mint ismeretes, az elmult hetekben ugyancsak közvetitési feladattal bizták meg Mohamed Masmudi tunéziai külügyminisztert, aki Tunéziába visszaérkezve, csütörtökön részletes jelentést tett Bourgiba elnöknek. Utóbb elmondotta a sajtó képviselőinek, hogy közvetitési feladata összefügg országa ezzel kapcsolatos, közismert kezdeményező lépéseivel, s hogy a meglátogatott arab államok vezetői kedvezően fogadták a tunéziai javaslatokat. Reméljük, hogy terveink megkönnyitik a nézeteltérések áthidalását és egy arab konferencia összehivásának előkészitését — mondotta a tunéziai külügyminiszter. Egy, legalább külügyminiszteri szinten tartandó konferencián az arab államok leszögezhetik álláspontjukat a palesztinai ellenállás ügyében, kifejthetik elgondolásaikat a feddainok akcióiról és az arab államok felelősségéről az ellenállással kapcsolatban — fejezte be a külügyminiszter.

(Agerpres)

Gyászünnepség Hirosimában

TOKIÓ. — Florea Tuiu, az Agerpres tudósitója közli:

Hirosimában augusztus 6-án megemlékeztek az első, háboruban bevetett atombomba felrobbantásának 26. évfordulójáról.

A Béke Emlékparkban már a kora reggeli órákban körülbelül 15 000 japán lakos és számos külföldi vendég gyülekezett, hogy részt vegyen az atombomba áldozatai egyesületének hirosimai tanácsa által évente megrendezett gyászünnepségen. Az elhunytak emlékművébe egy év óta még 1745 áldozat nevét vésték be. Eddig 78 086 személy kilétét állapitották meg az atombomba körülbelül 200 000 áldozata közül.

Miután Eiszaku Szato miniszterelnök, Szetszuo Yamada hirosimai polgármester és Naka Funada, a képviselőház elnöke megkoszoruzta az emlékművet, pontosan 8 óra 15 perckor, az atombomba felrobbanásának percében, a jelenlévők és Hirosima 539 000 lakosa egy percnyi csenddel adózott az elhunytak emlékének.

A város polgármestere ezután felolvasta a Békenyilatkozatot, amely felhivja az egész emberiséget, hogy követelje a háboruk beszüntetését.

Ugyanaznap Az atom- és hidrogénbomba elleni japán tanács (GENSUIKYO) Hirosimában nagygyülést rendezett a tömegpusztító fegyverek eltiltásáért.

Salvador Allende

Az egész nép aktiv részvételére, fokozottabb odaadásra és igazi forradalmi öntudatra van szükség

Salvador Allende elnök egy sajtókonferencián részletesen elemezte a Chilében végbemenő jelenlegi politikai folyamatot. „Paradoxonnak tünik — mondotta —, de a Kereszténydemokrata Párt megosztottsága és az a körülmény, hogy különböző politikai szervezetek tagjai kiléptek az illető szervezetekből, megszilárditotta a Népi Egység kormányának parlamenti és politikai alapját. Mind a KDP-ből kivált kereszténydemokraták baloldali mozgalma, mind a Radikális Párt volt tagjai — akik létrehozták a baloldali független radikális mozgalmat — világosan leszögezték, hogy támogatják a kormányprogramot".

Allende elnök megkülönböztetett figyelmet szentelt a tömegek politikai nevelésének és mozgósításának, s azt a kormányprogram teljesitése egyik követelményének minősitette. Hadat üzentünk a ránk maradt gazdasági örökségnek — szögezte le az elnök. A többi között kifejtette, hogy csupán a rézkitermelés jelenlegi fenntartása csaknem 200 millió dollár befektetését igényli. E kérdésben csak az egész nép dönthet, tehát az egész nép aktiv részvételére, fokozottabb odaadásra és igazi forradalmi öntudatra van szükség" — hangoztatta Allende elnök.

Az USA szenátusa nem fogadta el a sorozási törvényjavaslatot

Nixon elnök közbelépése sem használt, az USA szenátusa nem fogadta el a sorozási törvényjavaslatot, ugy határozott, hogy ennek megvitatását a nyári szünet után, szeptember közepén folytatja. Nixon elnök John Stennis szenátorhoz, a hadseregügyi bizottság elnökéhez intézett levelében azt a reményét fejezte ki, hogy a szenátus az emlitett törvényjavaslatot még a nyári szünet előtt elfogadja.

A szenátus nem tehetett eleget az elnök kérésének. Különösen a vietnami háboru ellenfelei tiltakoznak a törvényjavaslat ellen, elégedetlenek az uj, kompromisszumos megszövegezésével; ez a szenátus és a képviselőház tagjaiból alakitott különbizottság müve, amely megmásitja a közismert Mansfield-módositást. Eredeti formájában Mansfield inditványa, amelyet a szenátus szótöbbséggel elfogadott, felszólitotta a kormányt, hogy kilenc hónapon belül vonja vissza Vietnamból az amerikai csapatokat. A képviselőház azonban elutasitotta a módositást s ez tette szükségessé a két testület tagjaiból álló közös bizottság létesitését, a kompromisszum érdekében. Az uj megszövegezésben már nem szerepel a kilenc hónapos határidő, hanem mindössze annyi, hogy vissza kell vezényelni a csapatokat Vietnamból „a lehető legközelebbi időpontban". Ez a szöveg viszont a legkevésbé sem elégiti ki a háboruelleneseket. Mansfield, a demokrata párti többség vezetője a szenátusban kijelentette, hogy a kompromisszumos megszövegezés semmiképpen sem helyettesitheti az 6 módositását. A törvény egészében való jóváhagyása előtt — mondotta Mansfield — a szenátusnak részletesen meg kell vitatnia az USA délkelet-ázsiai szerepét és politikáját. Itt az ideje — jelentette ki Mansfield —, hogy a kongresszus, akárcsak az amerikai nép, számba vegye, menynyibe kerül ez a háboru, milyen nagyok a veszteségek, és mit jelent a háboru nyomában járó korrupció és a kábitószer-élvezet csapása.

A képviselőház elfogadta ugyan csütörtökön a sorozási törvényjavaslatot és vele együtt a kompromisszumos megfogalmazásu Mansfield-módositást; minthogy azonban a szenátus elhalasztotta jóváhagyását, a kormánynak nincs meg a törvényes alapja arra, hogy megkezdje a szokásos sorozást.

APOLLO–15

Pénteken nyugodt napja volt a kozmoszban David Scott, James Irwin és Alfred Worden amerikai ürhajósoknak, miközben az Apollo-15 sebességét fokozva száguld a Föld felé. Bukaresti idő szerint 13.04-órakor költötték fel őket, hogy néhány tudományos megfigyelést végezzenek.

Másfél órával később a három asztronauta figyelemmel kisért és lefényképezett egy rendkivül ritka tüneményt — a kettős Hold- és a Nap-fogyatkozást. Végül 21.54 órakor (bukaresti idő) — az Apollo-11 misszió alkalmával kezdődött hagyománynak megfelelően — az asztronauták tv-interjut adtak az ürből a Houstonban tartózkodó ujságiróknak.

Az ellenőrző központ és az ürhajó közötti beszélgetések kizárólag a különböző szám- és technikai adatok kicserélésére, és néhány rövid megállapitásra vagy véleménycserére korlátozódtak. Az asztronautákkal közölték Houstonból, hogy a meteorológusok szerint szombaton 22.46 órakor (bukaresti idő) a Csendes-óceáni leszállási övezetben megfelelő lesz az időjárás. Mint ismeretes, az ürhajósok a Hawaii-szigetcsoport Oahu-szigetétől 509 kilométerre északra érik el az óceán vizét.

Moszkvában befejeződött a szovjet-amerikai ürkutatási együttmüködési vegyes csoportok tanácskozása. Ezeket a csoportokat a Szovjetunió Tudományos Akadémiája és az Országos Urhajózási és Urkutatási Hivatal (NASA) megegyezése alapján létesitették.

A TASZSZ jelentése szerint a két ország képviselői a Föld körüli térség, a Hold és a bolygók együttes kutatására, az ürtermészet és az ürmeteorológia közös tanulmányozására vonatkozó ajánlásokat dolgoztak ki.

ENSZ-szakértők javaslata

ENSZ-szakértők egy csoportja javasolta az Egyesült Nemzetek dekolonizációs különbizottságának, hogy itélje el az Egyesült Államokat és Nagy-Britanniát, amiért az ugynevezett „indiai-óceáni brit területen" közösen katonai támaszpontokat épitenek. A bizottsághoz intézett levél szerint az ilyen akciók ellent mondanak a térség és az afrikai kontinens népei érdekeinek, a béke és a nemzetközi biztonság megóvása érdekeinek.

A szakértők felhivták a bizottságot, itélje el a Dél-afrikai Köztársaságot, amiért közvetlenül beavatkozik a Sevchelles és Szent Ilona-szigetek gazdasági életébe.

LEGFRISSEBB HÍREINK

DOM MINTOFF, MÁLTA MINISZTERELNÖKE egynapos látogatást tett Tripoliban. Ez alkalommal megbeszélést folytatott Moamer El Gedafival, Libia elnökével és a kormány más tagjaival Málta és Libia gazdasági és kereskedelmi kooperációjáról.

RIO DE JANEIROBAN CSÜTÖRTÖKÖN BEJELENTETTEK, hogy a brazil rendőrség Pernambuco államban nyolc tonna marihuánát kobozott el egy farmon. A zsákmány értéke több mint ötmillió cruzeiros.

SHEILA SCOTT, A HIRES BRIT PILÓTANŐ, Piper Aztec nevü gépén visszaérkezett Londonba földkörüli utjáról. Összesen 55 000 kilométert tett meg magányosan. Egyébként ő az első pilóta, aki egyedül repült át az Északi-Sark felett.

FELHŐSZAKADÁSTÓL KISÉRT HATALMAS VIHAR vonult el csütörtökön a brit főváros felett. A több órás zivatar miatt a gépkocsik csak fennakadással közlekedhettek. A Themze partján több földszintes lakást elöntött a viz.

AZ OLIVE TÁJFUN, AMELY JAPÁN NYUGATI RÉSZÉN 110 kilométeres óránkénti sebességgel tombolt, legalább 25 személy halálát okozta és 127 épületet tönkretett. Jelentések szerint 27 hajó elsüllyedt és 348 földcsuszamlás keletkezett.

UJABB EMBERRABLÁS TÖRTÉNT CIUDAD DE GUATEMALÁBAN. Ismeretlen személyek elrabolták Alejos Arzut, az 1970. évi elnökválasztások egyik jelöltjét. Az emberrablók felkérték a rendőrséget, hogy a fogva tartott személy családjával való egyezkedésük ideje alatt tartózkodjon mindennemü nyomozástól.

Az Angela Davis szines bőrü polgárjogi harcos elleni perben a védelem a nagy szövetségi esküdtszék összeállitásának hatálytalanitását kérte Albert Harris ügyésztől, azzal az indoklással, hogy az esküdtszék 19 tagját rasszista beállitottságu személyek közül választották ki. Az UPI megjegyzi, az amerikai igazságügyi hatóságok rendszeresen megakadályozták, hogy szines bőrü amerikaiakat vegyenek be az esküdtek közé.

EGY BOEING-707 TIPUSU UTASSZÁLLITÓ REPÜLŐGÉP, 91 személlyel a fedélzetén, Hawaii és Los Angeles között összeütközött egy Cessna tipusu turista-repülőgéppel. A szerencsétlenséget a Cessna pilótája okozta, aki a gép vezetését utitársára bizta. Az utasszállító repülőgépnek sikerült leszállni Los Angelesben, mig a turistagép lezuhant. Két utasa csak könnyebb sérüléseket szenvedett.

AMINT A PRESS TRUST OF INDIA HIRÜGYNÖKSÉG KÖZLI, Bihar állam kormánya az indiai légierőkhöz fordult, hogy biztositsák a Gangesz völgyi árvizkárosultak ellátását. A kabinet ugyanakkor 13 millió dollár sürgős kölcsönt kért a központi kormánytól. Jelentések szerint a Gangesz mentén mintegy 464 négyzetkilométer terület viz alatt van. Az állam fővárosát, Patnat is árviz fenyegeti — közli a hirügynökség.

AZ UJ KINA HIRÜGYNÖKSÉG JELENTÉSE SZERINT Csu En-laj, a Kinai NK Államtanácsának elnöke fogadta James Barett Restont, az amerikai New York Times alelnökét.

AZ AL FATAH, A PALESZTINAI FELSZABADITÁSI SZERVEZET végrehajtó Bizottságának Damaszkuszban megjelenő napilapja pénteken jelentette, hogy technikai okokból, ideiglenesen beszünteti megjelenését. A kiadvány hetilap formájában fog ujra megjelenni.

A palesztinai ellenállásnak az Al Fatah volt az egyetlen napilapja.

RENDKIVÜL ERŐS ORKÁN VONULT ÁT AZ AMERIKAI MARYLAND ÁLLAM FELETT. Tizennyolcan életüket vesztették. Ideiglenes adatok szerint az anyagi kár mintegy 6,5 millió dollár. Az állam több övezetében rendkivüli állapotot léptettek életbe.

JOSEPH SISCO AMERIKAI KÜLÜGYMINISZTER-HELYETTES pénteken befejezte izraeli látogatását és visszautazott Washingtonba. Az ujságiróknak adott nyilatkozatában elmondotta, hogy az izraeli kormány képviselőivel tárgyalt a közel-keleti helyzet alakulásáról, s elsősorban a Szuezi-csatorna megnyitásával kapcsolatos megegyezés lehetőségéről.

Nouvel Observateur:

Még a nyár vége előtt leértékelik a dollárt

Michel Bosquet francia gazdasági hirmagyarázó azt állitja, hogy julius utolsó hetének elején a dollár devalválása már eldöntött tény volt, s most már csak az van hátra, hogy ezt megbeszéljék az európai fővárosokban, s akkor az egyik péntek délutánján, mindjárt a tőzsdék bezárása után nyilvánosságra hozzák a hivatalos intézkedést.

A dollár devalválását már évek óta rebesgetik. Most legutóbb Frankfurtban, Londonban, Zürichben és Párizsban lett nyilvánvaló az intézkedés elkerülhetetlensége, annyira nyugtalanitó hirek érkeztek az USA-ból: az Egyesült Államok aranytartaléka az utóbbi 33 év legalacsonyabb szinvonalára süllyedt (9979 millió dollár), s ami ennél sokkal sulyosabb 13,5 milliárd dollárra csökkentek a valuta-tartalékok is, ez 1938 óta a legalacsonyabb szinvonal. Az utóbbi 21 év során az USA külkereskedelme, amely ugyszólván hagyományosan fölösleggel szokta zárni mérlegét, most első izben, három hónapban egymás után deficitet mutatott. A deficit egyedül álló: hat hónapra 12 milliárd dollárra rug.

Minden azt a benyomást kelti, hogy az USA kormánya ugy véli, nem éri meg a fáradtságot s nem is igyekszik védeni a dollárt. Az 1969—1970. évi „stabilizálási" kisérletek nem jártak eredménnyel, sőt gazdasági pangást, 6 százalékos munkanélküliséget okoztak; a termelési kapacitások kihasználásának aránya 73 százalékra esett vissza, anélkül, hogy sikerült volna gátat vetni az inflációnak, amely idén juniusban fölötte erősnek mutatkozott: az árak havi átlagos emelkedése 0,6 százalékot tesz ki.

A külföldi sajtóból:

Igy aztán a Nixon kormány ugy határozott, hogy nem az inflációval szemben, hanem a gazdaság fellendítésére tesz intézkedéseket. A fellendülést nagyarányu közkiadásokkal kellett volna elérni. Ezek összege az utóbbi 12 hónapban meghaladta a 23,2 milliárd dollárt. 1945 óta most volt a legnagyobb a költségvetés deficitje, pedig ez még csak a kezdet: az 1971—1972. évi költségvetés deficitje becslések szerint elérheti a 30 milliárd dollárt. De még az ilyen hatalmas pénzáradat sem tudta fellendíteni az amerikai gazdaságot: a termelés továbbra is egyhelyben topog, a munkanélküliség nem csökken, lanyhul a kivitel, az amerikai bankok és a korporációk ugy vélik, helyesebb, ha dollárjaikat nem az Egyesült Államokban fektetik be. Inkább Európában — főleg Németország SZK-ban — igyekeznek beruházni, ahol a pénzük rövidebb idő alatt többet hoz.

Ez az oka annak, hogy az utóbbi hónapokban óriási dollártételek „emigráltak". Az amerikai kormányt ez nem aggasztja: mit tehetnek ellene a hitelezők, ha adóssági asztronómiai méreteket öltenek majd? Semmit. Amerika adóssága külföldi kormányoknál 27,29 milliárd dollárt tesz ki, külföldi magánszervezetekkel szemben 18,61 milliárdot — összesen tehát 45,9 milliárd dollárt. E tartozások aranyra való átváltása kizárt dolog, minthogy az amerikai aranytartalékok nem érik el még a 10 milliárd dollárt sem. Az amerikai hitelezőknek tehát nem marad más hátra: akár tetszik, akár nem, meg kell tartaniuk dollárjaikat.

Az amerikai hatóságok nem vesztették el nyugalmukat a mult héten, amikor Londonban az arany ára meghaladta unciánként a 42 dollárt, pedig hivatalosan csak 35 dollár kellett volna hogy legyen; és az sem keltett bennük mély benyomást, mikor a nyugatnémet szövetségi bank massziv vásárlásai folytán a dollár árfolyama a hivatalos 3.66 márkás paritásról mintegy 3,40 márkára esett vissza.

Az, ami egy adott pillanatban a márka ujabb felértékelésének tünt, tulajdonképpen nagyobb arányu átalakulást jelzett. Hiszen nemcsak a márka felértékeléséről van szó, vagy a dollár leértékeléséről a márkához képest. Az összes európai pénznemeknek, a francia frankot is beleértve, be kellett lépniük ebbe a körbe. A francia pénzügyminisztériumban már tért hódit az a beismerés, hogy a frank leértékelődött a dollarhoz képest, és egyidejüleg, bár kisebb mértékben, a márka ezutáni paritásához képest is.

Ugy látszik, hogy a változás a következőkben fog kialakulni: a márkát felértékelik 6 vagy 7 százalékkal a dollarral szemben, a frankot kb. 3 százalékkal, a többi európai pénznemet és a japán yent pedig váltakozó százalékaránnyal. Ez pedig alapjában véve egyet jelent a dollár leértékelésével.

Vörös Lobogó szerkesztőséget Republicii ut 81. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomdai 120-77. Tip. I. P. B. A.

40 168